

Категорія справи № 646/7033/17: У порядку процесуального законодавства (до 01.01.2019); В порядку ЦПК України.

Надіслано судом: 21.12.2018. Зареєстровано: 22.12.2018. Оприлюднено: 26.12.2018.

Номер судового провадження: 22-ц/818/1745/18

ХАРКІВСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД

Постанова

Іменем України

20 грудня 2018 року

м. Харків

справа № 646/7033/17, провадження № 22-ц/818/1745/18

Харківський апеляційний суд у складі колегії суддів судової палати у цивільних справах:

головуючого - судді Піддубного Р.М. (суддя-доповідач),

суддів: Котелевець А.В., Тичкової О.Ю.,

за участю секретаря: Кравченко О. О.,

учасники справи:

позивач - ОСОБА_1,

відповідач - Генеральна прокуратура України, Державна фіскальна служба України, Управління Державної фіскальної служби України в Луганській області, Головне управління Державної казначейської служби України у Луганській області,

розглянув у відкритому судовому засіданні в залі суду апеляційну скаргу ОСОБА_1 на ухвалу Червонозаводського районного суду м. Харкова від 24 вересня 2018 року, постановлену у складі судді Теслікової І.І., -

у с т а н о в и в :

У жовтні 2017 року ОСОБА_1 звернувся до суду з позовом до Генеральної прокуратури України, Державної фіскальної служби України, Управління Державної фіскальної служби України в Луганській області, Головного управління Державної казначейської служби України у Луганській області про відшкодування матеріальної та моральної шкоди.

Ухвалою Червонозаводського районного суду м. Харкова від 24 вересня 2018 року позов ОСОБА_1 залишено без розгляду на підставі п. 3 ч. 1 ст. 257 ЦПК України.

В апеляційній скарзі ОСОБА_1, посилаючись на порушення судом першої інстанції норм процесуального права, просив ухвалу скасувати. В обґрунтування скарги зазначив, що його не було належним чином повідомлено про призначені 15 серпня та 24 вересня 2018 року судові засідання, у зв'язку з чим відсутні передбачені цивільним процесуальним законом підстави для залишення заявленого ним позову без розгляду.

Заслухавши доповідь судді, пояснення учасників справи, перевіривши законність та обґрунтованість судового рішення в межах доводів та вимог апеляційної скарги, колегія суддів дійшла висновку про наявність підстав для її задоволення.

Постановляючи оскаржувану ухвалу, суд першої інстанції виходив з того, що належним чином повідомлений про дату, час та місце розгляду справи, ОСОБА_1 повторно не з'явився в судові засідання, а тому відповідно до вимог п. 3 ч. 1 ст. 257 ЦПК України позовна заява підлягає залишенню без розгляду.

Проте погодитись з такими висновками суду першої інстанції не можна з наступних підстав.

Відповідно до ч.ч. 1-3 ст. 211 ЦПК України розгляд справи відбувається в судовому засіданні. Про місце, дату і час судового засідання суд повідомляє учасників справи. Учасник справи має право заявити клопотання про розгляд справи за його відсутності. Якщо таке клопотання заявили всі учасники справи, судовий розгляд справи здійснюється на підставі наявних у суду матеріалів.

Учасники справи мають право брати участь у судовому засіданні, якщо інше не визначено законом (п. 2 ч. 1 ст. 43 ЦПК України).

Поінформованість осіб, які беруть участь у справі, про час і місце судового розгляду, є однією із суттєвих гарантій реалізації ними права на особисту участь у процесі.

Частинами 2, 4, 5 статті 128 ЦПК України встановлено, що суд повідомляє учасників справи про дату, час і місце судового засідання чи вчинення відповідної процесуальної дії, якщо їх явка є не обов'язковою. Судові повідомлення здійснюються судовими повістками-повідомленнями. Судова повістка про виклик повинна бути вручена з таким розрахунком, щоб особи, які викликаються, мали достатньо часу для явки в суд і підготовки до участі в судовому розгляді справи, але не пізніше ніж за п'ять днів до судового засідання, а судова повістка-повідомлення - завчасно.

Згідно з частинами 1, 2, 4 статті 130 ЦПК України у випадку відсутності в адресата офіційної електронної адреси судові повістки, адресовані фізичним особам, вручаються їм під розписку, а юридичним особам - відповідній службовій особі, яка розписується про одержання повістки. Розписка про одержання судової повістки з поміткою про дату вручення в той самий день особами, які її вручали, повертається до суду. У разі відсутності адресата особа, яка доставляє судову повістку, негайно повертає її до суду з поміткою про причини невручення.

Отже, доказом належного повідомлення сторони про час і місце судового розгляду є розписка про одержання особою судової повістки.

Відповідно до частини 1 статті 223 ЦПК України неявка у судове засідання будь-якого учасника справи за умови, що його належним чином повідомлено про дату, час і місце цього засідання, не перешкоджає розгляду справи по суті, крім випадків, визначених цією статтею.

Частиною 5 статті 223 ЦПК України встановлено, що у разі повторної неявки позивача в судове засідання без поважних причин або неповідомлення ним про причини неявки суд залишає позовну заяву без розгляду, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності, і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору.

Суд постановляє ухвалу про залишення позову без розгляду, якщо належним чином повідомлений позивач повторно не з'явився в судове засідання або не повідомив про причини неявки, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає розгляду справи (п. 3 ч. 1 ст. 257 ЦПК України).

Як убачається із матеріалів справи, на адресу позивача направлялись судові повістки-повідомлення про призначені на 15 серпня та 24 вересня 2018 року судові засідання, які повернулись до суду з поміткою про невручення у зв'язку з «не запитом».

Разом з тим, 14 серпня 2018 року на електронну адресу суду позивачем було направлено листа, в якому він повідомляв про неможливість з'явитися в судове засідання, призначене на 15 серпня 2018 року, оскільки про вказане судове засідання дізнався лише 14 серпня 2018 року, що підтверджується змістом наявного в матеріалах справи листа.

Відповідно до п.п. 1, 2 ч. 2 статті 223 ЦПК України суд відкладає розгляд справи в судовому засіданні в межах встановленого цим Кодексом строку з таких підстав: 1) неявка в судове засідання учасника справи, щодо якого відсутні відомості про вручення йому повідомлення про дату, час і місце судового засідання; 2) перша неявка в судове засідання учасника справи, якого повідомлено про дату, час і місце судового засідання, якщо він повідомив про причини неявки, які судом визнано поважними.

Оскільки доказів того, що позивача не було належним чином повідомлено про час та місце розгляду справи, матеріали справи не містять, суд першої інстанції дійшов помилкового висновку про наявність встановлених процесуальним законом підстав для залишення позову ОСОБА_1 без розгляду.

За змістом пункту 4 частини 1 статті 379 ЦПК України підставами для скасування ухвали суду, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції є порушення норм процесуального права або неправильне застосування норм матеріального права, які призвели до постановлення помилкової ухвали.

За таких обставин апеляційна скарга підлягає задоволенню, а ухвала суду першої інстанції - скасуванню, з направленням справи до того ж суду першої інстанції для продовження розгляду.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 257, 367, 374, 379, 381-384 ЦПК України, -

п о с т а н о в и в:

Апеляційну скаргу ОСОБА_1 задовольнити.

Ухвалу Червонозаводського районного суду м. Харкова від 24 вересня 2018 року скасувати, справу направити до того ж суду першої інстанції для продовження розгляду.

Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дня її прийняття і оскарженню в касаційному порядку не підлягає.

Повний текст постанови складено 21 грудня 2018 року.

Головуючий

Р.М. Піддубний

Судді

А.В. Котелевець

О.Ю. Тичкова